

Krzysztof Ćwik, Henryk Juszczyk

Kwalifikacja ustawowa rewolwerów KESERU K-10 i ZORAKI K-10 pod kątem legalności ich posiadania na terenie Polski

Wstęp

Od pewnego czasu w naszym kraju istnieją sprzeczne opinie na temat zakwalifikowania rewolwerów KESERU K-10 (ryc. 1) i ZORAKI K-10 (ryc. 2) do odpowiedniego rodzaju broni, a co się z tym wiąże – ustalenia, czy ich posiadanie wymaga pozwolenia. Zarówno rewolwery ZORAKI K-10, jak i rewolwery KESERU K-10 działają na tej samej zasadzie. Do komór w ich bębnach można ładować naboje alarmowe bocznego zapłonu kal. 6 mm wz. Flobert (od strony rękojeści) oraz pociski w postaci kulek gumowych o średnicy ok. 9,6 mm (od strony lufy). Komory w bębnach tych rewolwerów od strony rękojeści mają głębokość ok. 5 mm. Komory w bębnie rewolweru ZORAKI K-10 od strony lufy mają głębokość ok. 12 mm i można do nich ładować po jednym kulistym pocisku. Komory w bębnie rewolweru KESERU K-10 od strony lufy mają głębokość ok. 30 mm i można do nich ładować maksymalnie po trzy kuliste pociski. W przypadku obu modeli rewolwerów komory w bębnie (mieszczące nabój oraz pocisk) połączone są za pomocą otworów o średnicy ok. 3 mm. Pociski wyrzucane są z lufy tych rewolwerów dzięki ciśnieniu gazów powstających w trakcie spalania się materiału miotającego, którym jest materiał wybuchowy inicjujący zaprasowany w dnie naboju alarmowego bocznego zapłonu kal. 6 mm wz. Flobert.

Ryc. 1. Rewolwer KESERU K-10

Fig. 1. KESERU K-10 revolver

Źródło (ryc. 1–2): autorzy

W art. 7 ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji zawarte są trzy definicje broni palnej:

- ogólna definicja broni palnej (art. 7 ust. 1),
- definicja broni palnej sygnałowej (art. 7 ust. 2),
- definicja broni palnej alarmowej (art. 7 ust. 3).

Broń palna

W świetle art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji „bronią palną jest każda przenośna broń lufowa, która miota, jest przeznaczona do miotania lub może być przystosowana do miotania jednego lub większej liczby pocisków lub substancji w wyniku działania materiału miotającego”. Rewolwery KESERU K-10 i ZORAKI K-10 spełniają wymagania definicji broni palnej. Można z nich bowiem wyrzucić pociski w wyniku działania materiału miotającego, którym jest materiał wybuchowy inicjujący zaprasowany w dnie naboju alarmowego bocznego zapłonu kal. 6 mm wz. Flobert. Użycie powyższego naboju pozwala na zastosowanie jednego ładunku chemicznego, który jednocześnie pełni rolę materiału inicjującego i materiału miotającego. Przy spalaniu materiału wybuchowego miotającego i materiału wybuchowego inicjującego zachodzi taki sam proces, tylko przebiega on z różnymi prędkościami. Materiał wybuchowy inicjujący spala się ze znacznie

Ryc. 2. Rewolwer ZORAKI K-10 z typowymi dla niego pociskami oraz nabojami

Fig. 2. ZORAKI K-10 revolver with characteristic bullets and cartridges

większą szybkością, zbliżoną do detonacji. Zastosowanie samego materiału wybuchowego inicjującego (tak jak w przypadku naboju alarmowego bocznego zapłonu kal. 6 mm wz. Flobert) powoduje gwałtowniejszy przebieg procesu, a przez to większą i szybszą generację ciśnienia roboczego. W związku z powyższym, nie można z zakresu podległości przepisów ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji wykluczyć amunicji rozdzielnego ładowania w postaci naboju wypełnionego materiałem wybuchowym inicjującym, np. naboju alarmowego bocznego zapłonu kal. 6 mm wz. Flobert, oraz pocisku (niescalonego z powyższą amunicją). Badania przeprowadzone w Centralnym Laboratorium Kryminalistycznym Policji wykazały, że powyższy układ termodynamiczny jest wystarczający do wystrzelenia pocisku z lufy rewolweru KESERU K-10 i ZORAKI K-10. Pociski wystrzeliane z tych rewolwerów mogą razić cele usytuowane w odległości powyżej 1 m od wylotu lufy.

Broń palna alarmowa

Zgodnie z art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji „bronią palną alarmową jest urządzenie wielokrotnego użycia, które w wyniku działania sprężonych gazów, powstających na skutek spalania materiału miotającego, wywołuje efekt akustyczny, a wystrzelona z lufy lub elementu ją zastępującego substancja razi cel na odległość nie większą niż 1 metr”. Każda broń palna wywołuje efekt akustyczny w trakcie oddawania strzału. W przypadku broni palnej alarmowej jest tylko efekt akustyczny oddawania strzału. Dalsza część przytoczonej definicji broni palnej alarmowej dotyczy wyrzucanych z przewodu lufy elementów odstrzelanego naboju, w tym ziaren niecałkowicie spalonych materiału miotającego. Elementy odstrzelonego naboju oraz zanieczyszczenia wyrzucane z przewodu lufy broni palnej alarmowej nie mogą stwarzać niebezpieczeństwa dla człowieka znajdującego się w odległości większej niż 1 m od wylotu lufy. Rewolwery KESERU K-10 i ZORAKI K-10 nie spełniają wszystkich wymogów ustawowych dotyczących broni palnej alarmowej, gdyż z ich luf można wystrzeliwać pociski gumowe o średnicy ok. 9,6 mm, które mogą razić cele na odległościach większych niż 1 m (potwierdzono badaniami przeprowadzonymi w CLKP). Ponieważ broń palna alarmowa musi być bezpieczna dla osób znajdujących się w odległości powyżej 1 m od wylotu jej lufy, to w przewodzie lufy powinna być zamontowana przegroda uniemożliwiająca wystrzeliwanie pocisków (elementów rażących), które raziłyby cele znajdujące się w odległości powyżej 1 m od jej wylotu. Instalowanie tego rodzaju przegród jest podyktowane wymogami art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji tj. „(...) jest przeznaczona do miotania lub może być przystosowana do miotania (...)”. Obecność przegrody w przewodzie lufy utrudnia proces przystosowania takiej broni do miotania pocisków.

Broń palna sygnałowa

Zgodnie z art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji „bronią palną sygnałową jest urządzenie wielokrotnego użycia, które w wyniku działania sprężonych gazów, powstających na skutek spalania materiału miotającego, jest zdolne do wystrzelenia z lufy o kalibrze nie mniejszym niż 25 mm substancji w postaci ładunku pirotechnicznego celem wywołania efektu wizualnego lub akustycznego”. Rewolwery KESERU K-10 i ZORAKI K-10 nie dotyczą tej ustawowej definicji broni palnej sygnałowej, ponieważ ich kaliber wynosi ok. 10 mm (mniejszy niż 25 mm), a wystrzeliana kulka gumowa nie jest substancją w postaci ładunku pirotechnicznego.

Klasyfikacja rewolwerów KESERU K-10 i ZORAKI K-10

Rewolwery KESERU K-10 i ZORAKI K-10 nie spełniają wymogów ani definicji broni palnej alarmowej, ani broni palnej sygnałowej zawartych w ustawie o broni i amunicji. Spełniają natomiast wymogi zawarte w ogólnej definicji broni palnej. W świetle przepisów art. 11 ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji pozwolenia na broń nie wymaga się w przypadku posiadania broni palnej alarmowej o kalibrze do 6 mm. Ponieważ rewolwery KESERU K-10 i ZORAKI K-10 nie są określane przez definicję broni palnej alarmowej (zawartej w art. 7 ust. 3 przywoływanej ustawy) to na ich posiadanie wymagane jest pozwolenie.

W przypadku broni palnej alarmowej i gazowej za jej kaliber przyjmuje się kaliber naboju, ponieważ wewnątrz przewodu lufy o kalibrze najczęściej mniejszym niż średnica naboju umieszczone są fabrycznie przegrody uniemożliwiające wystrzeliwanie pocisków. W przypadku pozostałych rodzajów broni palnej, tj. broni bojowej, myśliwskiej, sportowej i sygnałowej za ich kaliber przyjmuje się średnicę przewodu lufy. Powyższe rodzaje broni palnej mają różne przewody luf, z których można wystrzeliwać pociski. Rewolwery KESERU K-10 i ZORAKI K-10 pozwalają na odstrzelanie naboju alarmowych kal. 6 mm wz. Flobert (jak w przypadku broni palnej alarmowej) oraz na wystrzeliwanie pocisków (jak w przypadku pozostałych rodzajów broni palnej). Fabryczne przystosowanie rewolwerów KESERU K-10 i ZORAKI K-10 do wystrzeliwania pocisków nie pozwala na zakwalifikowanie ich do broni palnej alarmowej. Ponieważ rewolwery KESERU K-10 i ZORAKI K-10 spełniają wymagania dotyczące broni palnej (inne niż alarmowa i gazowa), to jako kaliber broni należy przyjąć średnicę przewodu lufy wynoszącą ok. 10 mm. W przypadku rewolwerów KESERU K-10 i ZORAKI K-10 nie można średnicy odstrzelanego naboju traktować jako kalibru broni, ponieważ nie są one bronią alarmową (istnieje możliwość wystrzeliwania pocisków) ani gazową.

Opinia Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego Policji na temat klasyfikacji rewolwerów KESERU K-10 i ZORAKI K-10

Opinia Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego Policji jest cały czas niezmienna i zalicza rewolwery KESERU K-10 i ZORAKI K-10 do broni palnej, na której posiadanie wymagane jest pozwolenie.

Dystrybutorzy tej broni na terenie Polski, posługując się opiniami wydanymi przez ekspertów innych instytucji, w tym Polskiego Towarzystwa Kryminalistycznego, rozprowadzają rewolwery KESERU K-10 i ZORAKI K-10 wśród osób niemających stosownych pozwoleń. W opiniach wydanych przez tych ekspertów zawarte są wnioski, że rewolwery KESERU K-10 i ZORAKI K-10 są bronią palną alarmową o kalibrze do 6 mm, na posiadanie których nie jest wymagane pozwolenie. Ponadto na broni umieszczane są napisy „kal. 6 mm FLOBERT EKP<17 J”, które wprowadzają nabywcę w błąd. Wymóg dotyczący energii kinetycznej pocisków o wartości mniejszej niż 17 J dotyczy broni pneumatycznej (parametr energetyczny zawarty w art. 8 ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji) natomiast kal. 6 mm nie odpowiada kalibrowi lufy, tj. 10 mm.

W analizie definicji ustawowych w odniesieniu do rewolwerów KESERU K-10 i ZORAKI K-10 należy zwrócić również uwagę na zapisy zawarte w art. 7 ust. 1a ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji, które mówią, że „za dający się przystosować do miotania jednego lub większej liczby pocisków lub substancji w wyniku działania materiału miotającego uznaje się przedmiot, który ze względu na swoją budowę lub materiał, z którego jest wykonany, może być łatwo przerobiony w celu miotania”. Rewolwery KESERU K-10 i ZORAKI K-10 ze względu na brak wewnątrz przewodu lufy przegród uniemożliwiających wystrzeliwanie pocisków mogą być w łatwy sposób przerobione na takie, które umożliwią odstrzeliwanie naboju scalonych bocznego zapłonu o kalibrze 5,6 mm.

Osoby, które nabyły i mają rewolwery KESERU K-10 i ZORAKI K-10 bez pozwolenia, w przypadku kontroli policyjnej na podstawie opinii Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego Policji otrzymują zarzuty nielegalnego posiadania broni palnej. Sprawy kierowane są do sądów, które rozstrzygają o odpowiedzialności karnej osób posiadających te egzemplarze broni. Tak więc osoby nabywające w dobrej wierze rewolwery KESERU K-10 i ZORAKI K-10 są pociągane do odpowiedzialności w wyniku błędnej interpretacji przepisów ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji przez dystrybutorów broni. Mając na uwadze dobro obywateli, należałoby jak najszybciej rozwiązać problem sprzedaży tych rewolwerów osobom niemającym stosownych pozwoleń.

Streszczenie

Na rynku krajowym coraz częściej pojawiają się nowe typy i rodzaje broni palnej, wobec których istnieją sprzeczne opinie odnośnie do odpowiedniego ich zakwalifikowania pod kątem przepisów art. 7 ustawy o broni i amunicji. Kwalifikacja ustawowa ma istotne znaczenie, gdyż w oparciu o nią ustala się, czy na posiadanie danej broni palnej wymagane jest, czy nie, stosowne pozwolenie. Szczególnie sprzeczne opinie różnych środowisk i instytucji związanych z badaniami broni pojawiły się w odniesieniu do rewolwerów KESERU K-10 i ZORAKI K-10. Celem niniejszego artykułu jest próba jednoznacznego rozstrzygnięcia pojawiających się rozbieżności interpretacyjnych.

Słowa kluczowe: rewolwer KESERU K-10, rewolwer ZORAKI K-10, broń palna

Summary

More and more frequently, new types of firearms have been encountered on Polish market, and they are sometimes difficult to classify under the relevant legislation (article 7 of the Polish Act on Firearms and Ammunition). The law-related classification is of high importance as it defines whether the possession of a given firearms requires a licence or not. The contradiction in interpretation of provisions in law has been apparent particularly in relation to KESERU K-10 and ZORAKI K-10 revolvers. The hereby article aims to solve unambiguously these interpretation discrepancies.

Keywords: KESERU K-10 revolver, ZORAKI K-10, firearms